

8.6.2017

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viite: Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 19.4.2017, STM007:00/2016

Valtiovarainministeriön lausunto vakuutusten tarjoamisesta annetun direktiivin kansallista täytäntöönpanoa valmistelleen työryhmän loppuraportista

Lausuntonaan valtiovarainministeriö esittää seuraavaa.

Valtiovarainministeriö kannattaa tavoitetta tasapuolisten toimintaedellytyksien luomiselle erilaisten sijoitustuotteiden tarjoamiselle EU:n rahoitusmarkkinoilla. Sijoittajansuojan on oltava mahdollisimman yhdenvertaista riippumatta siitä, onko tarjottava sijoitustuote rahoitusväline vai sijoitusvakuutus.

Ehdotetun seuraamussääntelyn osalta valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota vakuutusten tarjoamista koskevan lakiehdotuksen 59 §:n sanamuotoon, jonka mukaan: *"Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta voidaan määrätä seuraamusmaksu, ovat..."*. Kyseisen pykälän yksityiskohtaisten perustelujen mukaan (s. 135): *"Pykälässä säädetään niistä säännöksistä, joiden rikkomisesta tai laiminlyönnistä Finanssivalvonta saa Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n nojalla määrätä seuraamusmaksun. Seuraamusmaksu on vakava hallinnollinen seuraamus. Siten yleensä seuraamusmaksun määrääminen tulee kysymykseen tilanteissa, joissa on kyse järjestelmällisestä säännösten vastaisesta menettelystä. Vain hyvin poikkeuksellisesti se voidaan määrätä yksittäisessä tilanteessa, jossa kyseessä olevia säännöksiä on rikottu tai laiminlyöty ilmeisellä ja olennaisella tavalla."*

Valtiovarainministeriön mukaan kyseisen 59 §:n sanamuoto tulee muuttaa vastaamaan muiden finanssimarkkinoita koskevien sektorisäädösten sanamuotoa, joiden mukaan: *"Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat..."*. Valtiovarainministeriö korostaa säännösten sanamuodon vastaavuutta, jolla turvataan eri sektorisäädöksiin sisältyvien seuraamussäännösten yhdenvertainen ja johdonmukainen soveltaminen. Vastaavasta syystä valtiovarainministeriö esittää myös kyseisen pykälän yksityiskohtaisten perustelujen muuttamista niin, ettei niissä käytetä sanamuotoa *"Finanssivalvonta saa... määrätä seuraamusmaksun"*. Sanamuotoa tulee muuttaa siten, että siitä ilmenee Finanssivalvonnan lähtökohtainen velvollisuus seuraamusmaksun määräämiselle laissa säädetyin edellytyksin. Vastaavasti yksityiskohtaisista perusteluista tulisi valtiovarainministeriön mukaan poistaa nykyisen ehdotuksen seuraamusmaksun määräämiselle asettamat lisäedellytykset rikkomusten tai laiminlyöntien järjestelmällisyyden, ilmeisyyden ja olennaisuuden osalta. Kyseiset perustelut eivät vastaa pykälää, eivätkä myöskään perustu direktiiviin. Lisäksi ne ovat epäjohdonmukaisia muiden finanssimarkkinoita koskevien seuraamussäännösten ja niiden perustelujen kanssa ja olisi-

vat omiaan aiheuttamaan huomattavia vaikeuksia seuraamussäännösten johdonmukaiselle, yhdenvertaiselle ja riittävän tehokkaalle soveltamiselle.

Valtiovarainministeriö pitää tarpeellisena tässä yhteydessä korostaa arvopaperimarkkinalainsäädännön kokonaisuudistuksen (AMLKU) keskeistä tavoitetta kannustaa Finanssivalvontaa seuraamusten tehokkaampaan käyttöön osana normaalia valvontatyötä. Tämä ilmeni lakimuutoksissa muun muassa siten, että Finanssivalvonnalle säädettiin lähtökohtainen velvollisuus käyttää seuraamusvaltuuksiaan tilanteessa, jossa säännöksiä on rikottu (HE 32/2012 s. 69). Säännöksiä rikkoville ei haluttu antaa kilpailuetua. Seuraamuksien säätämällä erikseen kussakin erillislaissa haluttiin osaltaan korostaa sanktioiden roolia kiinteänä osana kunkin erillislain valvontaa.

Seuraamusmaksun soveltamisalaan kuuluvissa rikkomuksissa ja laiminlyönneissä on lähtökohtaisesti kyse erittäin moitittavista teoista ja laiminlyönneistä (HE 32/2012 s. 85). Seuraamusmaksun sijaan voidaan laissa säädetyin perustein poikkeuksellisesti antaa julkinen varoitus, jos lain vastaista menettelyä olisi pidettävä esimerkiksi vähäisenä. AMLKU:ssa lainsäätäjät ohjasi ja rajasi tarkemmin Finanssivalvonnan harkintavaltaa hallinnollisten seuraamusten määrittämisessä ja valinnassa. Seuraamusten porrastamisella tekojen vakavuuden mukaisesti sekä seuraamussäännösten tarkemmalla säätämällä pyrittiin toteuttamaan sekä suhteellisuus- että laillisuusperiaatetta.

Lainsäädäntöneuvos,
yksikön päällikkö

Armi Taipale

Lainsäädäntöneuvos

Janne Häyrynen